

Barn- och utbildningsnämnden

VO 1 Förskola och pedagogisk omsorg

Delårsrapport 1
30 april
2017

Innehållsförteckning

Delårsrapport 1 – per den 30 april 2017	3
1 Viktiga händelser	3
2 Uppföljning och analys	3
Sammanfattande analys	3
Mål och uppdrag.....	4
3 Slutsatser och konsekvenser	6
4 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser	6
5 Ekonomisk rapport- Bilaga 1	7
Driftsredovisning per verksamhet, myndighet/beställare	
Driftsredovisning per verksamhet, utförare i egen regi	
Bilaga 2 Bedömningar på mål och uppdrag	10

Delårsrapport 1 – per den 30 april 2017

1 Viktiga händelser

- Stimmets förskola, med flexibla öppettider, öppnade den 13 april. Verksamheten skapar större tillgänglighet för vårdnadshavare som har behov av omsorg på tidiga eller sena tider.
- Fler och fler föräldraråd har startat upp under 2017, vilket är viktigt för samarbetet mellan vårdnadshavare och förskolan.
- Under första kvartalet har platserbjudan kunnat erbjudas inom tre månader, dock har vi inte kunnat tillgodose vårdnadshavarnas val och närhetsfaktor. Inom vissa områden har det varit platsbrist.
- Indikationen på föräldraenkäten är att vi ökar nöjdheten inom i stort sett alla områden inom förskolan.

2 Uppföljning och analys

Sammanfattande analys

Förskolecheferna arbetar aktivt med att verksamhetsutveckla förskolan. Organisationerna formas mer och mer till att bli lärande organisationer som erbjuder pedagogerna kollegialt lärande. Ekonomin är balanserad men belastas hårt av den höga frånvaron. Även bristen på kompetent personal ökar kostnaden då efterfrågan styr löneläget.

De utvecklingsområden som förskolan har fokuserat på visar på ett ökat resultat i föräldraenkäten men vi har skillnader mellan förskolorna. Systematiskt arbete tar tid och vi måste ha tålamod och se på resultaten över tid.

Sjukfrånvaron är hög och arbetet med att genomföra vikariepoolen är viktigt och pågår. Fortsatt arbete med att vara en god arbetsgivare har hög prioritet då det är viktigt att vi kan få fler kompetenta medarbetare och kan behålla de som vi redan har.

Mål och uppdrag

Bedömningar per mål och uppdrag presenteras i bilaga 2.

Livskvalitet – den attraktiva kommunen

94 procent av vårdnadshavarna till barn i förskolan anger att de är nöjda med förskoleverksamheten. Upplevelsen av trygghet och fokus på lärandet är fortsatt högt, däremot är vårdnadshavarnas delaktighet ett område som fortsatt behöver arbetas med i kommunens förskolor. Projektet Leda för resultat har gett en positiv påverkan på måluppfyllelsen. Andra kollegiala samarbeten har startat, bland annat med syfte att utveckla de pedagogiska lärmiljöerna och material och miljö överhuvudtaget.

Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum

I föräldraenkäten så kan vi se att vårdnadshavare i all väsentlighet är nöjda med förskolans verksamhet, vilket signalerar ett högt medborgarfokus.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Förskolans ekonomi är i balans.

Attraktiv arbetsgivare

Förvaltningen har fortsatta utmaningar med att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. En fortsatt låg andel medarbetare inom barn- och utbildningsförvaltningen rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare. Andelen är lägre jämfört med övriga förvaltningar i kommunen.

Sjukfrånvaron uppgick till drygt 8% varav den korta sjukfrånvaron är 4,52% och den långa 4,06%. Målet för kommunen är fyra procent. Antalet långtidssjukskrivningar ökar trots enheternas arbete med att motverka dessa. En hög andel anställda inom förskolan anser att de har önskad sysselsättningsgrad.

Verksamhetsanalys

All förskolepersonal har gått på en föreläsning om att förebygga problemskapande beteende i förskolan. Syftet är att öka kompetensen kring pedagogernas förhållningssätt och de strategier som vi kan ge barnen. Även fristående verksamhet och öppna förskolan bjöds in. Fortsatt arbete med bearbetning av föreläsningen sker nu enskilt på varje enhet.

En flexibel förskola har öppnats och det skapar större tillgänglighet för vårdnadshavare som har behov av tidiga eller sena tider.

Stamina-projektet har startat och steg 1 har genomförts på alla förskolor. Aktivitetsplaner genomförs nu i verksamheten och de kommer att följas upp i maj.

Förvaltningen har arbetat med att implementera och fördjupa förståelsen av värdegrunden *En förskola och skola för var och en 2.0*. Ett konsultföretag har gått igenom innehållet och intentionerna i värdegrunden tillsammans med förvaltningskontoret samt med rektorer och biträdande rektorer vid ett antal tillfällen under vintern och våren.

De granskningar som gjorts har visat på mycket bra kvalitet i verksamheten. Ett utvecklingsområde som lyftes fram var samarbetet mellan förskolechef och vårdnadshavare. Här är föräldraråd viktiga, och fler och fler råd har startat upp under 2017.

SMOHF har gjort granskning på alla förskolor under 2016. Rapporter har besvarats och en del åtgärder har vidtagits. En punkt som varit återkommande är förskolornas arbete med giftfri förskola. Ett arbete pågår nu med att ta fram en handlingsplan som ska gälla för Tyresö kommun. Arbetet beräknas vara klart innan höstterminen.

Under första kvartalet har erbjudan om plats kunnat erbjudas inom tre månader, dock har vi inte kunnat tillgodose vårdnadshavarnas val och närhetsfaktor. Inom vissa områden har det varit platsbrist. Vi kan också se att utökning av platser i form av provisoriska paviljonger medför en ökad hyreskostnad.

Synpunkter som inkommit till förskolan har i första hand handlat om klagomål kring enskilda ärenden, fakturafrågor (som dock varit få), samt enstaka ärenden kring felanmälan och skadegörelse.

Vi kan se risker i att förskollärare och erfarna barnskötare är fortsatt svårrekryterade då konkurrensen är stor i Stockholmsregionen. Om vi inte lyckas rekrytera fler kan en kompetensbrist uppstå.

Förskolan har stora utmaningar när det gäller sjukfrånvaro. 2017 har sjukfrånvaron varit mycket hög på de flesta förskolorna. Fortsatt höga sjuktal är en stor riskfaktor för förskolan.

Nu startar arbete med att sätta upp en vikariepool vilket bör ha den effekten att sjukfrånvaron minskar samt att kostnaden för vikarier minskar.

3 Slutsatser och konsekvenser

- Förskolecheferna arbetar aktivt med att verksamhetsutveckla förskolan, enheterna formas mer och mer till att bli lärande organisationer som erbjuder pedagogerna kollegialt lärande.
- Ekonomin är balanserad men belastas ändå hårt av den höga frånvaron.
- Bristen på kompetent personal ökar kostnaden då efterfrågan styr löneläget.
- De utvecklingsområden som förskolan har fokuserat på visar på ett ökat resultat i föräldraenkäten, men vi har skillnader mellan förskolorna.
- Sjukfrånvaron är högt prioriterad och fortsatt arbete med att genomföra vikariepoolen är viktigt och pågår.
- Fortsatt arbete med att vara en god arbetsgivare har också hög prioritet då det är viktigt att vi kan få fler kompetenta medarbetare och kan behålla de som vi redan har.
- Framtida prioriterade områden är
 - aktiviteter kopplade till IKT strategin
 - Kompetensförsörjning

4 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser

Nämnden har inte vidtagit några åtgärder under den angivna perioden. Nämnden har inte heller rapporterat några avvikelser till kommunstyrelsen.

Förvaltningen har börjat ett arbete med att analysera och identifiera möjliga effektiviseringar på lång sikt. Detta gäller inom båda verksamhetsområdena, VO1 och VO2.

Bilaga 1

5 Ekonomisk rapport- tabeller

Driftsredovisning per verksamhet, myndighet/beställare

Intäkter	Budget 2017	Budget period	Utfall period	Avvikelse period	Prognos helår 2017
Ram från kommunfullmäktige	305 040	101 680	101 680	0	304 040
Taxor och avgifter	16 500	5 500	8 243	2 743	21 492
Försäljning av verksamhet (IKE*)	760	253	305	52	760
Moms	6 730	2 243	2 355	112	6 700
Statsbidrag	2 700	900	609	-291	1 800
Övrigt (försäkringsersättning)	0	0	8	8	8
Summa Intäkter	331 730	110 577	113 199	2 623	334 800
Kostnader					
Förvaltningsgemensamma kostnader	12 450	4 150	3 320	830	12 000
Förskolepeng	297 450	99 150	100 909	-1 759	300 000
Pedagogisk omsorgspeng	6 730	2 243	2 304	-61	7 000
Vårdnadsbidrag	400	133	12	121	100
Barnomsorg på obekvämtid	1 000	333	285	48	1 000
Öppna förskolan	1 600	533	350	183	1 600
Tilläggsbelopp	8 900	2 967	2 753	213	8 900
Sociodemografiskt tillägg	3 200	1 067	1 077	-10	3 200
Summa kostnader	331 730	110 577	111 011	-434	333 800
Resultat	0	0	2 188	2 188	1 000

*) IKE – interkommunal ersättning

***) Statsbidrag kvalitetshöjande åtgärder i förskolan samt bidrag för flykting från Migrationsverket

Kommentar intäkter

Taxor och avgifter är högre än budget för perioden. Intäktsbudget för föräldraavgiften sattes lågt, avgiftskontroll har gjorts under perioden som gett ett extra tillskott.

Statsbidragen består av schablonersättning för nyanlända med uppehållstillstånd, enligt den nya fördelningsprincipen som antogs under hösten 2016 samt bidrag till kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa. Ersättningen från migrationsverket saknas helt i budget. En del av bidraget för maxtaxa avser fritidshem och är överfört till VO 2, som en engångspost.

Kommentar kostnader

Förvaltningsgemensamma kostnader är lägre än budget, uppdraget att skapa vikariepool har ännu inte kommit till etableringsfasen. Fördelningen av förvaltningsgemensamma kostnaderna mellan VO 1 och VO 2 kommer att justeras.

Utfallet för förskolepeng är högre än budgeterat för perioden. Nyttjandegraden är normalt som allra högst under perioden januari till maj, för att sedan minska inför övergången till förskoleklass. Kostnadsbudget är lagd som ett snitt över året, och därmed är utfallet nu helt enligt plan. Enligt den senaste uppgiften om befolkning per mars, ser antalet barn i ålder 1-5 ut att vara något lägre än budget. Ännu är det för tidigt att avgöra om någon förändring skett i nyttjandegraden på totalen, men under vårens första månader har nyttjandegraden varit högre än föregående års genomsnitt.

Driftsredovisning per verksamhet, utförare i egen regi

Intäkter	Utfall period	Prognos för helår
Tidigare års resultat	-780,3	-2 341
Förskolepeng	64 396	190 000
Tilläggsbelopp	2 209	6 600
Socio	446	1 339
Pedagogisk omsorg	140	420
Taxor och avgifter	39	117
Statsbidrag	2 378	3 878
Summa Intäkter	68 828	200 013
Kostnader		
Personalkostnader	47 954	151 000
Lokalkostnader	7 619	22 857
Skolmåltid	6 054	18 162
Lekmaterial	200	600
Övriga kostnader	1 782	5 394
Summa kostnader	63 609	198 013
Resultat	5 219	2 000

Sammanfattning redovisning utförarsidan

Utförarsidan inom VO förskola visar ett positivt resultat. Enheterna har haft fokus på att anpassa sina kostnader till volymen barn. Statsbidrag för att minska barngrupperna har bidragit till överskottet. De insatser som ger minskade barngrupper och ökad pedagogtäthet kommer ge ekonomisk effekt senare under året, dvs överskottet sjunker.

Kommentar intäkter

Föregående års resultat finns med i sammanställningen.

Statsbidrag innefattar både engångseffekter av bidrag för minskade barngrupper samt riktade statsbidrag för lärarlönelyftet.

Prognosen för intäkter ligger i linje med plan, dvs lägre under hösten än våren.

Kommentar kostnader

Personalkostnader ligger inom planerad budget. Prognosen innehåller löneöversyn samt semesterersättning. Alla förskolechefer följer sitt utfall och de som riskerar att ha obalans mellan kostnader och intäkter får stöd i att anpassa sin verksamhet.

Kostnaderna för skolmåltid baseras på en beräknad kostnad per dag och inskrivet barn.

Analys av skolmåltiden har gjorts per april. Utfallet visar att måltidskostnaderna följer prognosen väl totalt sett inom måltidsenheten. Men eftersom barnantalet på våren är högre och väntas bli lägre under hösten, kan det innebära att förskolans pris per inskrivet barn är något för lågt satt.

Prognosen har inte justerats med hänsyn till detta, varken på enheterna eller på måltidsenheten.

Bilaga 2 Bedömningar på mål och uppdrag

Strategiska mål - förskola

Strategiska mål	Status	Trend	Senaste kommentar
Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner		↗	Målet bedöms delvis uppfyllt. 94 procent av vårdnadshavarna anger att de är nöjda med förskoleverksamheten, trenden är uppåtgående. Upplevelsen av trygghet och fokus på lärandet har stabila resultat. Barns och vårdnadshavares delaktighet är fortsatt ett område som behöver ges fokus. Vidtagna åtgärder börjar ge effekt.
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser		–	Målet bedöms i hög grad uppfyllt. Ekonomin är i balans för verksamhetsområdet.
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.		→	Målet bedöms inte uppfyllt. Andelen anställda inom förskolan som kan rekommendera kommunen som arbetsgivare är lågt. Organisationsförändringen 2016 skapade oro på många enheter och en effekt blev att omsättningen av personalen ökade. Många insatser har startats för att bli en mer attraktiv arbetsgivare, så som kompetensutveckling och pedagogiska nätverk.
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.		↗	Målet bedöms inte uppfyllt. Förskolan visar höga sjukfrånvarotal, långt över kommunens mål. För att vända den negativa trenden har insatser och projekt påbörjats, bland annat forskningsprojektet STAMINA.
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.		↘	Målet bedöms i hög grad uppfyllt. En hög andel anställda inom förskolan anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål.

Nationella mål – förskola

Nationella mål	Status	Trend	Senaste kommentar
Normer och värden		↗	Målet bedöms i hög grad uppfyllt. Resultatet har ökat i föräldraenkäten och vi ligger mycket högt. Vi fortsätter att arbeta för att nå 100 procent.
Utveckling och lärande		→	Målet bedöms delvis uppfyllt. Vi arbetar med flera olika insatser för att kompetensutveckla pedagogerna kring lärmiljö och det pedagogiska uppdraget. Ett kommande utvecklingsområde blir att arbeta med dokumentation och utvecklingssamtal.
Barns inflytande och Förskola och hem		↗	Målet bedöms delvis uppfyllt. Vi kan se en liten ökning i föräldraenkäten kring föräldrarnas inflytande vilket är positivt, men det har inte skett en stor ökning. Påståendet att "Barnens tankar tas tillvara" ligger kvar på samma nivå som tidigare. På Sofiebergs förskola, där vi hade projektet Leda för resultat, kan vi se en ökning av antalet vårdnadshavare som svarat "stämmer mycket bra" från 42 till 54 procent (totalt från 75 till 80 procent).

Nämndmål – förskola

Nämndmål	Status	Trend	Senaste kommentar
Upplevelsen av trygghet ska öka.		↗	Målet bedöms i hög grad uppfyllt. Resultatet har ökat i enkäten och vi ligger mycket högt. Vi fortsätter att arbeta för att nå 100%
Lärandet ska öka i verksamheten		→	Målet bedöms delvis uppfyllt. Vi arbetar med flera olika insatser för att kompetensutveckla pedagogerna kring lärmiljö och sitt pedagogiska uppdrag. Ett kommande utvecklingsområde blir att arbeta med dokumentation och utvecklingssamtal.
Barns och vårdnadshavares delaktighet i förskolan ska öka		↗	Målet bedöms delvis uppfyllt. Vi kan se en liten ökning i föräldraenkäten kring föräldrarnas inflytande vilket är positivt, men det har inte skett en stor ökning. Påståendet att "Barnens tankar tas tillvara" ligger kvar på samma nivå som tidigare. På Sofiebergs förskola, där vi hade projektet Leda för resultat, kan vi se en ökning av antalet vårdnadshavare som svarat "stämmer mycket bra" från 42 till 54 procent (totalt från 75 till 80 procent).

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Taxor och avgifter		Taxan är justerad utifrån ny maxtaxa.
Arbeta för ökad personaltäthet och minskade barngrupper		Vi arbetar för minskade barngrupper, men har inte möjlighet att göra det genom att sänka hustaken. Behovet av platser är fortfarande stort i hela kommunen. En viss ökning av personaltätheten kommer vi se, men inte i någon stor omfattning.
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning		Uppdraget är påbörjat. Kompetensutveckling inom barn med särskilda behov har genomförts i föreläsningsform. Fortsatt arbete kommer att ske på enheterna. Plan finns för uppföljande föreläsning.
Genomlys behovet av förskoleplatser i alla kommundelar		Behovsprognos redovisas i de tre nämnderna.
Bereda förskoleplats upp till 30 timmar per vecka för barn till arbetsökande.		Uppdraget är genomfört och fungerar.
Årligen uppdatera personal och chefer om innehållet och intentionerna i värdegrunden "En skola för var och en", med syfte att säkerställa fortsatt utveckling av inkluderande lärmiljöer.		Vi arbetar i workshopsform med förskolecheferna samt i det kommungemensamma forumet för kollegialt lärande.
Möjliggör för minst en förskola med flexibla öppnings- och stängningstider.		10 april öppnade Stimmets förskola, genom ansökan kan föräldrar få möjlighet till mer flexibla öppettider.

Nämnduppdrag

Nämnduppdrag	Status	Senaste kommentar
Stärkt fokus på utveckling och lärande		Uppstart av forum för kollegialt lärande har startat i kommunen. Syftet här är att utveckla de pedagogiska miljöerna, föra dialog kring bamsyn och kunskapssyn. Genom forumet ska goda exempel kunna spridas mellan förskolorna. Många förskolor har påbörjat ett arbete med att se över miljö och material på avdelningar. Tillföra mer mångfald av material och återbruk på sikt kommer det att utveckla lärandet. Förskolechefernas pedagogiska ledarskap bidrar till att frågorna lyfts på förskolan. Medvetenheten ökar kring pedagogers och miljöns betydelse för barns lärande.
En förskola och skola för var och en		Uppdraget är påbörjat. Kompetensutveckling sker med förskolechefgruppen under VT. I forumet för kollegialt lärande har värdegrunden varit med som en utgångspunkt. Fördjupad förankring i pedagoggruppen kommer ske till hösten.